

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**СИСТЕМА РОБОТИ ПТНЗ
З ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО МОБІЛЬНОГО
КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА**

Кривий Ріг
2011

чому необхідний контроль за використанням психологічних тестів; проведення тестування; попередня підготовка педагогів; умови тестування; взаєморозуміння; тривожність при тестуванні; повідомлення результатів тесту та їх використання в навчально-виховному процесі.

Була опрацьована методика вивчення якості уваги, мислення і пам'яті учнів у групах кухарів, перукарів та кравців. Для проведення дослідження були підготовлені матеріали і інструкції-методики для педагогів і бланки завдань для учнів.

Про особливості уваги, мислення, пам'яті можна із впевненістю говорити під час спостереження за учнями в різних видах діяльності. Якою б чудовою не була методика, яким би незвичайним не був тест, результати повинні бути підтверджені психолого-педагогічним спостереженням.

Викладачі й майстри виробничого навчання в індивідуальній роботі з учнями використовували такі методи психолого-педагогічної діагностики:

- узагальнення незалежних характеристик;
- діагностична бесіда;
- вивчення результатів діяльності;
- візуальна психодіагностика;
- анкетування;
- педагогічне спостереження.

На засіданні педагогічного консилиуму за результатами спостереження були зроблені повідомлення, що стосуються особливостей розподілення і перенесення уваги.

Були розроблені рекомендації з виховання і навчання учбових груп для викладачів, що працюють у визначених групах для учнів та батьків.

Ефективність впровадження проекту «Забезпечення психологізації навчально-виховного процесу як основа підготовки кваліфікованих робітників легкої промисловості та побуту» оцінювалося за такими критеріями:

– покращення якості професійної підготовки кваліфікованих робітників для сфери легкої промисловості і побуту, з цією метою використовувалися різноманітні методи мотивації навчальної діяльності учнів: емоційні, пізнавальні, вольові, соціальні;

– з метою забезпечення адаптації до умов конкретного виробництва використання інтерактивних методів навчання.

– підвищення рівня інноваційної діяльності педагогів. Для здійснення управлінської підтримки інноваційної діяльності педагогів проводилася діагностика на початку і в кінці навчального року.

Кучер З. С.

Криворізький державний педагогічний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Проблема організації самостійної роботи є однією з актуальних у педагогіці. Вирішення її в практиці навчального закладу вимагає особливої уваги, оскільки в повсякденній діяльності викладача найбільше недоліків зустрічається

саме в організації і проведенні самостійної роботи учнів. На теоретичному і методологічному рівнях проблему організації самостійної роботи студентів у процесі оволодіння знаннями розглядали Л. П. Арістова, Л. В. Жарова, В. А. Козаков, О. А. Нільсон, П. І. Підкасистий, Т. І. Шамова та ін.

У дослідженнях більшості науковців відзначається, що причинами цих недоліків є: складність формування умінь і навичок самостійної роботи учнів, необхідність ретельної підготовки педагога; відсутність певної системи в діяльності викладача з прищеплення учням умінь і навичок самостійної роботи; неправильне співвідношення репродуктивних і творчих самостійних робіт у навчально-виховному процесі. Водночас дослідження показують, що відсутність регулярного об'єктивного контролю знижує інтерес учнів до результатів своєї праці, що потім негативно впливає і на ставлення до навчання в цілому. Тому особливу увагу ми приділили науковим працям А. О. Андрющука, О. М. Задорожньої, О. М. Кустової [1; 4], що торкаються проблем організації контролю й самоконтролю за результатами навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Для вдосконалення організації і методичного забезпечення самостійної роботи учнів методика завдань, на наш погляд, повинна відповідати наступним вимогам: 1) диференціація завдань; 2) завдання повинні враховувати досягнутий рівень умінь та навичок творчого використання засвоєних знань у різних ситуаціях (внутрішніх, міжпредметних, прикладних та професійних); 3) у завданнях повинні знайти своє відображення основні ідеї розвиваючого навчання, інтеграційні процеси тощо.

Сприяючи накопиченню в учнів опорних знань, умінь та навичок, їх міцному засвоєнню, ці завдання створюють необхідні умови для переходу до виконання завдань, що потребують більш високого рівня самостійності. Для рішення реконструктивно-варіативних завдань учень повинен не тільки добре знати теоретичний матеріал, але й вміти його реконструювати, перетворювати та застосовувати до типових ситуацій тощо. Ці завдання націлені на вироблення в учнів умінь та навичок комбінувати та перетворювати традиційні способи дій для вирішення проблем, використовуючи при цьому різні варіації та підходи. Виконуючи завдання цього типу, учні вчаться перебудовувати та комбінувати раніше відомі знання і вміння для виконання нового завдання, аналізувати різні шляхи його виконання і обирати найбільш раціональні.

До першого модуля курсу "Матеріалознавство" запропоновано 11 завдань, що містять всього 131 питання. Учень має право обирати складність завдання та їх кількість на власний розсуд. Комплекс завдань з матеріалознавства призначений як для здійснення учнями самостійної навчальної діяльності, так і для взаємоконтролю, самоконтролю та контролю з боку викладача. Контролюючі функції адекватно здійснюються будь-ким за визначеними критеріями та еталоном.

Другий модуль містить 13 завдань і 132 питання в них. Велика кількість питань до кожного модуля обґрунтована тим, що ми намагалися до кожної теми розробити по 2 – 3 завдання, а кількістю питань якомога ширше охопити зміст навчального матеріалу. До того ж ґрунтовне вивчення властивостей волокон (модуль 1) та структури матеріалу (модуль 2) важливе для подальшого опанування змісту дисципліни (модулі 3 та 4). Відомо, що однією з найважливіших передумов самостійної роботи учнів є чітко налагоджений контроль за її виконанням. Він сприяє поглибленому вивченню предмета, створює широкі можливості

використання зворотного зв'язку для подальшого вдосконалення організації цієї роботи і методики викладання будь-якого предмету.

У процесі засвоєння курсу «Матеріалознавства» з використанням комплексу завдань нами використовуються такі методи контролю за самостійною роботою учнів: контроль за виконанням позаурочних завдань; експрес-контроль; взамоконтроль; самооцінка (самоконтроль); атестація – може виставлятися за результатами рейтингової оцінки за комплекс виконаних завдань; колоквиум; контроль знань шляхом виконання лабораторно-практичних робіт дослідницького проблемного характеру; рейтингова система контролю, яка може включати в себе всі попередні види контролю повністю або частково.

Запропонований комплекс інформаційно-методичного забезпечення самостійної роботи учнів сприяє ефективному, самостійному засвоєнню змісту професійно значимих для них знань, формуванню прагнення до самоактуалізації, постійного удосконалення у процесі навчання, а проведення вище згаданих методів контролю за самостійною роботою учнів є важливою передумовою формування професійної компетентності.

Література

1. Андришук А. О. Рейтингова технологія навчання у вищих та середніх закладах освіти / А. О. Андришук, О. М. Задорожна. – Луганськ : Східноукраїнський державний ун-т, 1997. – 52 с.

2. Буринський В. М. Самостійна робота як засіб удосконалення графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання / В. М. Буринський. – К. : Перун, 1999. – 128 с.

3. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение / В. А. Козаков. – К. : Вища школа, 1990. – 248 с.

4. Кустова О. Тестова система оцінювання знань з матеріалознавства швейних виробів / О. Кустова, М. Скиба // Дидактика професійної школи. – Хмельницький: ХНУ, 2005. – Вип. 2. – С. 81 – 86.

Кучер С. Л.

Криворізький державний педагогічний університет

ЗМІСТ ТА ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ РОБІТНИКІВ

Шлях європейської інтеграції, обраний Україною, зумовлює необхідність інтенсивних змін у системі професійної освіти. Як відомо, життєдіяльність особистості здійснюється у процесі освіти – знання і досвід минулого повинні бути трансформовані у здатність людини проектувати та будувати майбутнє, адже проєктивність пронизує усі сфери людської діяльності.

Специфіка майбутньої професійної діяльності учнів за спеціальністю «крavecь» пов'язана з творчістю, дизайном одягу, процесом проектування швейних виробів, де необхідним є певний рівень сформованості художньо-естетичних компетенцій майбутніх робітників. Окремі аспекти професійно-естетичної підготовки учнів досліджували С. Батишев, Н. Миропольська, Г. Феміна та ін. Головна мета освіти полягає у підготовці компетентного фахівця, який би володів не тільки знаннями з дисциплін швейного профілю, а й художньо-естетичними знаннями з теорії та історії мистецтва, костюму, напрямів моди. Компетентність майбутнього робітника проявляється перш за все, у естетичному